

СПЕЦИАЛНОСТ “ОКОЗ”
КОНСПЕКТИ ЗА СЕМЕСТРИАЛНИ ИЗПИТИ
III КУРС, V СЕМЕСТЪР, РЕДОВНО ОБУЧЕНИЕ, БАКАЛАВРИ,
УЧ.2015/2016 Г.

КОНСПЕКТ ПО ХИГИЕНА НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА
И ЗДРАВНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

1. Хигиенни принципи на планирането и благоустрояването на населените места.
2. Планиране на жилищната зона. Форми на застрояване.
3. Разпределение на територията на селищните места. Зониране на територията
4. Физични фактори на селищната среда и тяхното значение.
5. Хигиенни аспекти на комуникациите и транспорта в населеното място.
6. Шумът в населените места и възможности за ограничаването му. Нормативна уредба.
7. Мероприятия за здравна защита на населението от шума.
8. Хигиенно значение на озеленяването на селищата.
9. Очистване на населените места.
10. Хигиена на жилището.
11. Микроклимат на жилищните помещения.
12. Закон за устройство на територията.
13. Изискване към биоцидни продукти употребявани в бита.
14. Хигиена на лечебно-профилактичните заведения. Изисквания към планировката, разположението, зонирването и изграждането на болничните заведения. Системи за болнично стрителство.
15. Хигиенни изисквания към обзавеждането устройството, санитарно-техническите съоръжения на болничните сгради и помещения. Изисквания към болничната инфраструктура, за да отговаря на нуждите на хора в неравностойно положение.
16. Външна планировка и устройство на някои специализирани болнични отделения – детски отделения и отделения по вътрешни болести.
17. Хирургични отделения.
18. Рентгеново отделение. Радиологични отделения. Работа с гама-излъчватели. Работа с открити радиоизотопи.
19. Външна планировка и устройство на някои специализирани болнични отделения и болници. Санаториуми. Болници за туберкулозно болни. Инфекциозни болници и отделения.
20. Психиатрични отделения. Социални домове. Хосписи.
21. Родилни клиники и акушеро-гинекологични отделения. Неонатологично отделение.
22. Зъболекарски кабинети.
23. Хигиенни проблеми в периода на функционирането на болничните заведения. Вътрешно поддръждане на болничните стаи.

24. Хигиенни проблеми в периода на функционирането на болничните заведения. Санитарен режим на територията на болничното заведение. Обработване на твърдите отпадъци. Водоснабдяване и обработване на отпадъчните води.
25. Хигиенни проблеми в периода на функционирането на болничните заведения. Болнично хранене. Пране и дезинфекция на болничното бельо.
26. Борба с вредните насекоми и гризачи в здравните заведения.
27. Хигиенни основи на борбата с вътреболничните инфекции.
28. Условия на труд на лекаря и медицинската сестра – хигиенна оценка и профилактика.
29. Задължителни действия на работодателя по безопасност и здраве при работа и документирането им. Изграждане на вътрешно-фирмена организация за пожарна и аварийна безопасност. Създаване на вътрешно-фирмена организация за управление на болничните отпадъци.
30. Задължителни действия на работодателя по безопасност и здраве при работа и документирането им. Изготвяне на списък на личните предпазни средства. Безопасност на съоръжения с повишена опасност. Някои инструкции за безопасност при работа в лечебните заведения.

СПИСЪК НА ПРЕПОРЪЧВАНАТА ЛИТЕРАТУРА:

1. Хигиена: том I „Хигиена и екология“, в раздел „Хранене, храни и здраве“. Под ред. на проф. д-р Д. Цветков, „Камея“ ЕООД, 2014.
2. Хигиена, хранене и професионални заболявания под ред. на проф. Б. Попов, 2009 г., София
3. Хигиена и професионални заболявания, под ред. проф. Владимир Бояджиев, Изд. „Медицина и физкултура“, София, 1990
4. Хигиена на населените места. Човекът и неговата жизнена среда, под ред. на ст.н.с. I ст. Ж. Стефанов, кмн, Изд. „Медицина и физкултура“, София, 1985
5. Закон за защита от шума в околната среда (обн. ДВ бр.74 от 13.09.2005 г., посл. изм. 26.07.2013 г.)
6. Закон за устройство на територията (обн. ДВ бр.1 от 02.01.2001 г., посл. изм. 27.06.2014 г.)
7. Всички наредби към посочените закони, пряко свързани с модулите на програмата
8. Наръчник по безопасност и здраве при работа в лечебните заведения на Република България, Изд. „Перфект Консулт“ ООД, София, 2005

КОНСПЕКТ ПО КЛИНИЧНА ЛАБОРАТОРИЯ И ИМУНОЛОГИЯ

1. Основни принципи в клиничната лаборатория.
2. Видове лабораторни тестове.
3. Лабораторна диагностика на възпалителния процес.

4. Лабораторна диагностика на заболявания, свързани с нарушения в обмяната на въглехидрати.
5. Лабораторна диагностика на заболявания, свързани с нарушения в обмяната на липиди.
6. Лабораторни констелации при заболявания на бъбреци.
7. Лабораторни констелации при заболявания на черен дроб.
8. Имунна система – централни и периферни лимфоидни органи.
9. Клетки на имунната система.
10. Място на клиничната имунология в съвременната медицинска практика Области на приложение – диагностика, терапия.
11. Антигени. Антигенно представяне и разпознаване.
12. Антитела – биологични функции
13. Реакции Антиген-Антитяло. Основни имунологични методи за изследване.
14. Имунна памет – обща характеристика, паметови клетки. Първичен и вторичен имунен отговор.

СПИСЪК НА ПРЕПОРЪЧВАНАТА ЛИТЕРАТУРА:

1. Клинична лаборатория –ръководство за студенти : МФ, София, ред. Д. Дочев
2. Клинична лаборатория I, II част: НИС, ВИЗВМ Ст. Загора, В.Кюмюлева-Лазарова
3. Аналитични принципи и процедури в клиничната лаборатория. Под редакцията на Т. Цветкова и Ст. Данев
4. Имунология: Кратък курс, Второ издание: Ели Бенджамини, Сидни Лесковиц. Издава НЦЗПБ. Под редакцията на проф. д-р Б. Петрунов, дмн.
5. Обща и клинична имунология, осмо издание: Даниъл Стайс, Ейба Тер, Тристрам Парслоу. Издава НЦЗПБ. Под редакцията на доц. д-р Хр. Тасков, дмн.

КОНСПЕКТ ПО ХИРУРГИЯ

1. История на хирургията
2. Асептика и антисептика
3. Фурункул и карбункул
4. Абсцес и флегмон
5. Лимфангит и лимфадениит
6. Газова гангрена
7. Тетанус
8. Сепсис, септикопиемия, токсемия - определение, клиника, лечение.
9. Травма и травматизъм - определение и видове. Първа помощ - организация.
10. Луксацио, дисторзио и фрактура - определение, видове, клиника.
11. Рани - определение, видове, характеристика и лечение.
12. Кръвотечение и кръвоспиране - определение и видове.
13. Кръвни групи - видове, правила за определяне.

14. Кръвопреливане - усложнения при кръвопреливане. Кръвни продукти и заместители.
15. Изгаряне - определение, видове, локални поражения, степени, клинична картина, усложнения и лечение.
16. Измръзване - определение, степени, клинична картина и лечение.
17. Фрактури на основата и свода на черепа.
18. Травми на гръден кош - класификация. Травми на гръдна стена. Гръден капак - видове, клиника, първа помощ.
19. Пневмоторакс - видове, клиника, първа помощ
20. Хемоторакс - видове, клиника, първа помощ.
21. Белодробна контузия. Хематом на белия дроб
22. Закрити травми на корема - видове, клиника лечение.
23. Открити травми на корема - видове, клиника и лечение.
24. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника - усложнения / перфорация и пенетрация/
25. Язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника - усложнения / кървене и пилорна стеноза/
26. Хернии - определение, елементи, видове, усложнения и лечение.
27. Апендицити - клиника, лечение и усложнения.
28. Перитонит - определение , клиника
29. Перитонит - диагностика, лечение и усложнения.
30. Илеус - определение, класификация, патогенеза.
31. Илеус - клиника, усложнение, лечение.
32. Инвагинация, адхезионна болест.
33. Волвулус, възлообразуване, паретичен илеус
34. Остър панкреатит
35. Рак на панкреаса

СПИСЪК НА ПРЕПОРЪЧВАНАТА ЛИТЕРАТУРА:

1. Хирургически болести- учебник за медицински колежи – Ал. Атанасов; Б. Нинов, 2001
2. Хирургически болести- учебник за студенти- Ст. Баев, 1999
3. Ортопедия и травматология- учебник за рехабилитатори- Борислав Владимиров, 2000

КОНСПЕКТ ПО ДЕТСКИ БОЛЕСТИ

1. Периоди в детската възраст - особености и патология.
2. Физическо развитие на детето-фактори и критерии за оценка.
3. Нервно-психическо развитие на детето- фактори и критерии за оценка.
4. Новородено дете - обща характеристика.
5. Недоносено дете - критерии, обща характеристика.
6. Заболявания на новороденото - жълтеници у новороденото, инфекции у новороденото, новородено с повишен риск.
7. Кърменето като стратегия на здравните грижи.Рационално хранене.
8. Смесено и изкуствено хранене. Адаптирани млека.

- Неблагоприятни последици на изкуственото хранене. Захранване.
9. Хранене на децата след първата година.
 10. Хипотрофия.
 11. Затлъстяване
 12. Анатомо-физиологични особености на дихателната система и методи на изследване.
 13. Дихателна недостатъчност.
 14. Инфекции на горните дихателни пътища.
 15. Бронхити. Бронхиолит.
 16. Остри пневмонии. Плеврити.
 17. Анатомофизиологични особености на сърдечно-съдовата система и методи на изследване.
 18. Сърдечна недостатъчност.
 19. Вродени сърдечни малформации.
 20. Придобити заболявания на сърцето. Артериална хипертония.
 21. Ревматична болест.
 22. Ювенилен хроничен артрит.
 23. Витамин Д-недоимъчен рахит и спазмофилия.
 24. Анатомо-физиологични особености и методи на изследване на нервната система и методи на изследване.
 25. Невроинфекции.
 26. Гърчови състояния в детската възраст.
 27. Коматозно състояние в детска възраст.
 28. Анатомо-физиологични особености и методи на изследване на храносмилателната сисетма.
 29. Повръщане и безапетитие в детската възраст.
 30. Коремна болка в детската възраст.
 31. Остри и хронични диарии.
 32. Язвена болест.
 33. Анатомо-физиологични особености и методи на изследване на отделителната система.
 34. Уроинфекции.
 35. Нефрити.
 36. Нефротичен синдром.
 37. Бъбречна недостатъчност.
 38. Анатомо-физиологични особености и методи на изследване на кръвта и кръвотворния апарат.
 39. Анемии в детската възраст
 40. Хеморагични диатези
 41. Злокачествени заболявания на кръвта кръвотворния апарат.
 42. Захарен диабет - особености в детската възраст
 43. Отравяния в детската възраст.

СПИСЪК НА ПРЕПОРЪЧВАНАТА ЛИТЕРАТУРА:

1. Детски болести, Учебник за медицински сестри и акушерки, Хр. Михов, МФ, 1991 г.

2. Педиатрия, Ш. Ниньо, МФ, 1993 г.
3. Педиатрия, Е. Роси, МФ, 1993 г.
4. Амбулаторна педиатрия, Н. Мумджиев, 2000 г.
5. Детски болести, Н. Мумджиев, Сиела, 2000 г., Учебник за медицинските колежи.
6. Спешна педиатрия, Б. Бойкинов, Хр. Михов, 1997 г.
7. Симиотика на детските болести, Хр. Михов, 1997 г.
8. Педиатрия, Др. Бобев, Евг. Пенев, Изд. Арсо, 1998 г.
9. Основи на педиатрията, Н. Мумджиев, Изд. Райков, 1998 г.
10. Терапия на детските болести, Н. Мумджиев, Изд. Райков, 1998 г.
11. Диагностично-терапевтични манипулации в детската възраст, Хр. Михов, Изд. Вион, 2000 г.
12. Ръководство по кърмене за МК, Уницеф, 2001 г.
13. Основи на интензивната терапия в детска възраст, Ат. Атанасов, Пловдив, ИК ВАП, 2001 г.
14. Спешна педиатрия, под ред. на Б. Бойкинов, Т. Шмилев, Пловдив, Изд. Райков, 2005 г.

КОНСПЕКТ ПО ГЛОБАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ

1. Въведение в същността на глобалните проблеми на общественото здраве. Цели на хилядолетието за развитие.
2. Здравни данни за оценка на общественото здраве. Предназначение, видове и характеристика. Основни индикатори за измерване и оценка на глобалните проблеми на общественото здраве.
3. Тенденции на глобалния здравен статус. Общата смъртност като индикатор и основни източници на информация за смъртността.
4. Тенденции на глобалния здравен статус. Глобални тенденции на детската смъртност и смъртността до 5-годишна възраст.
5. Тенденции на глобалния здравен статус. Глобални тенденции на СППЖ.
6. Измерване на тежестта на заболяванията. Подходи за измерване. Същност на DALYs. Проучвания на глобалната тежест на заболяванията. Основни изводи от GBD 2010.
7. Основни детерминанти на глобалното здраве. Основни понятия. Модел на Далгрен и Уайтхед за детерминантите на здравето.
8. Социални неравенства в здравето. Модели за обяснение на социалните неравенства.
9. Демографските процеси и глобалното здраве. Застаряването на населението като глобален проблем.
10. Исторически корени на глобалното здраве и съвременни международни организации.
11. Етика и човешки права в глобалното здраве
12. Въведение в здравните системи.
13. Околна среда и глобално здраве.
14. Климатичните промени и глобалното здраве.

15. Глобални проблеми на репродуктивното здраве и здравето на жените.
16. Майчината смъртност като глобален проблем. Ролята на СЗО за подобряване здравето на жените.
17. Глобални проблеми на здравето на децата. Основни понятия при изучаването на здравето на децата.
18. Глобални проблеми на здравето на децата до 5-годишна възраст.
19. Глобални проблеми на заразните заболявания. Глобална тежест и тенденции на ХИВ/СПИН.
20. Глобални проблеми на заразните заболявания. Глобална тежест и тенденции на туберкулозата.
21. Глобални проблеми на заразните заболявания. Глобална тежест и тенденции на маларията.
22. Глобална тежест на сърдечно-съдовите заболявания.
23. Глобална тежест на диабета.
24. Глобална тежест на раковите заболявания.
25. Глобални проблеми на неумишлените травми

СПИСЪК НА ПРЕПОРЪЧВАНАТА ЛИТЕРАТУРА:

А. ОСНОВНА

1. Грънчарова Г., С. Александрова-Янкуловска. Глобални проблеми на общественото здраве. Издателски център на МУ-Плевен, 2013, 254 с.
2. Александрова-Янкуловска С. Биотика. Издателски център на МУ-Плевен, 2013, 285 с.

Б. ДОПЪЛНИТЕЛНА

3. Грънчарова Г., С. Александрова-Янкуловска. Социална медицина. Издателски център на МУ-Плевен, 2014 г.,.
4. UNAIDS. Global report 2013: UNAIDS report on the global AIDS epidemic. http://www.unaids.org/en/media/unaids/contentassets/documents/epidemiology/2013/gr2013/UNAIDS_Global_Report_2013_en.pdf
5. United Nations. The Millennium Development Goals Report 2012. Достъпен на: <http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/MDG%20Report%202012.pdf>
6. WHO. Global Health Observatory Data Repository. World Health Statistics: Mortality and Global Health Estimates. Life expectancy, Достъпен на: <http://apps.who.int/gho/data/node.main.3/lang=en>
7. WHO. Global Health Observatory Data Repository. World Health Statistics: Mortality and Global Health Estimates. Child Mortality. Достъпен на: <http://apps.who.int/gho/data/node.main.ChildMort?lang=en>.
8. WHO. Global Health Observatory Data Repository. World Health Statistics: Mortality and Global Health Estimates. Adult Mortality. Достъпен на: <http://apps.who.int/gho/data/node.main.3/lang=en>.
9. Social Determinants of Health. Second edition. Edited by M. Marmot and R.G.Wilkinson. Oxford University Press, 2011.

КОНСПЕКТ ПО МЕДИЦИНА НА БЕДСТВЕНИТЕ СИТУАЦИИ

1. Обща токсикология. Основни понятия. Класификация на отровните вещества с аварийно значение.
2. Принципи на лечение на острите отравяния. I и II група лечебни мероприятия.
3. Антидоти и антидотни механизми.
4. Остри отравяния с фосфорорганични съединения (ФОС). Разпространение. Пътища на проникване в организма. Патогенеза и патоморфология на отравянията с ФОС.
5. Клиника, диагноза и диференциална диагноза на острите отравяния с ФОС.
6. Първа помощ и лечение на острите отравяния с ФОС.
7. Остри отравяния с циановодородна киселина и нейните соли (цианиди). Патогенеза и патоморфология на отравянията с цианиди.
8. Остри отравяния с циановодородна киселина и нейните соли (цианиди) – клиника, диагноза, диференциална диагноза.
9. Първа помощ и лечение на отравянията с циановодородна киселина и нейните соли.
10. Остри отравяния с въглероден окис. Разпространение. Пътища на проникване в организма. Патогенеза и патоморфология на отравянията с въглероден окис.
11. Остри отравяния с въглероден окис. Клиника, диагноза, първа помощ и лечение на отравянията с въглероден окис.
12. Остри отравяния с фосген. Разпространение. Токсичност. Патогенеза и патоморфология.
13. Остри отравяния с фосген. Клинична картина, диагноза, диференциална диагноза, първа помощ и лечение.
14. Остри отравяния с амоняк и хлор.
15. Остри отравяния с азотни окиси.
16. Физика на йонизиращите лъчения. Основни понятия, величини, единици. Радиоактивни изотопи.
17. Биологично действие на йонизиращата радиация. Основни фактори.
18. Особенности на биологичното действие на йонизиращата радиация на молекулярно ниво.
19. Особенности на биологичното действие на йонизиращата радиация на клетъчно ниво.
20. Особенности на биологичното действие на йонизиращата радиация на тъканно ниво.
21. Особенности на радиоактивното замърсяване на атмосферата при нормална експлоатация на АЕЦ.
22. Особенности на радиоактивното замърсяване на атмосферата при аварии в АЕЦ.
23. Видове радиоактивни отлагания. Изотопен състав на радиоактивните отлагания.
24. Защитни мероприятия при радиационни аварии. Индивидуален дозиметричен контрол. Дозиметричен контрол на външната среда. Индивидуална защита. Радиационно-хигиенни мероприятия.

25. Защитни мерки в ранните и междинните фази след радиационна авария. Дезактивация на почвата. Агротехнически мерки.
26. Защитни мероприятия при постъпване на радионуклиди чрез хранителни продукти и питейна вода.
27. Вземане на решение за конкретни защитни мероприятия след радиационни аварии.
28. Методи за декорпорация на радиоактивните вещества.
41. Йодна профилактика.
42. Остри радиационни синдроми. Класификация. Костно-мозъчен синдром – начални лъчеви реакции и латентен период.
43. Костно-мозъчен радиационен синдром – фаза на изразена клинична картина и фаза на обратно развитие.
44. Лечение на острите радиационни синдроми.
45. Радиодерматити.
46. Предмет на дисциплината медицина на бедствените ситуации. Медицински и медикоорганизационни проблеми. Класификация на бедствията.
47. Обща характеристика на бедствените ситуации. Основни понятия в МБС. Видове поразяващи фактори.
48. Медицински аспекти на крупните производствени аварии. Токсична характеристика на основните видове промишлени дейности. Класификация на Маршал.
49. Организация на хигиенно-противоепидемичното осигуряване при БС – определение, цел и основни задачи.
50. Системи на лечебно-евакуационно осигуряване.
51. Медицинска сортировка – определение, видове.
52. Основни сортировъчни признаци.
53. Видове сортировъчни групи – първа сортировъчна група.
54. Видове сортировъчни групи – втора сортировъчна група.
55. Видове сортировъчни групи – трета и четвърта сортировъчни групи.
56. Медицински спасителни екипи.

СПИСЪК НА ПРЕПОРЪЧВАНАТА ЛИТЕРАТУРА:

1. Медицина на катастрофите, под ред на В. Попзахариева, първо издание, изд. “Знание” ООД, 1995 г.
2. Монов А., Клинична токсикология, I и II част, изд. ВЕНЕЛ ООД, София, 1995 г.
3. Шопова В., П. Съловски, П. Илиева, Химически, ядрен и биологичен тероризъм, Медицински аспекти, първо издание, 2006 г.
4. Ellenhorn's Medical Toxicology, second edition, Williams & Wilkins, 1997
5. Prasad K, Handbook of Radiobiology, second edition, CRC Press, 1995

КОНСПЕКТ ПО ОКОЛНА СРЕДА И АЛЕРГИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

1. Определение за алерген. Класификация на алергените.

2. Видове екзоалергени - битови алергени, полени, хранителни алергени и др.
3. Кожно алергични проби.
4. Изследване за алергия чрез лабораторни методи. RAST тест.
5. Slick Building syndrome (синдром на болната сграда).
6. Влияние на клетъчните телефони.
7. Определение за диоксини и диоксиноподобни химикали.
8. Влияние на диоксините върху човешкото здраве.
9. Алергия и козметика. Дерматити.
10. Специфична локализация на контактна алергия към козметични продукти.
11. Усложнения на козметични процедури при кожни болести.
12. Влияние на иританти.
13. Хипоалергенна козметика.
14. Хранене и алергия.
15. Хипоалергени и начин на приложение.
16. Детергенти.
17. Алергични усложнения при използване на детергенти в СПА центрове и болници.
18. Детергенти в детски ясли и градини.
19. Профилактика на алергичните болести.

СПИСЪК НА ПРЕПОРЪЧВАНАТА ЛИТЕРАТУРА:

1. Клинична алергология. Под редакцията на проф. д-р Жени Милева, ИК Знание 2001г
2. “Хигиена на хранене” - учебник за студенти от медицински колежи/. Д. Боцов, Д. Цоневски, Ц. Стамова. Мед. и физк., София, 1991 г.
3. Хранене и здравен риск, под ред. на проф. Б. Попов, София, 2004 г.
4. Ръководство за прилагане на Регламент (ЕО) 648/2004 относно детергентите
http://www.chemicals.moew.government.bg/chemical/site/File/instructions/BG%20guidance%20on%20detergents_15July09.pdf
5. Съвременно лечение на алергичните болести, Под редакцията на проф. д-р Жени Милева, ИК Знание, 1999 г